

ZA CANKARJEVO TEKMOVANJE BOMO
3. IN 4. LETNIKI GIMNAZIJ IN SREDNJIH STROKOVNIH ŠOL
V ŠOLSLEM LETU 2021/2022 BRALI
ALENKA GOLJEVŠČEK KERMNER **POD PREŠERNOVO GLAVO** IN
SREČNA DRAGA VAS DOMAČA TER GEORGE BERNARD SHAW
PYGMALION

Besedilo bomo brali v povezavi s krovno temo letošnjega tekmovanja

VEDRE BLIŽINE MED NAMI.

Tekmovalci/-ke berejo dramska besedila:

- Alenka Goljevšček: *Pod Prešernovo glavo in Srečna draga vas domača* (katerakoli izdaja),
- George Bernanrd Shaw: *Pigmalion* (zbirka Nobelovci ali katerakoli druga izdaja).

Na **ŠOLSLEM TEKMOVANJU** pokažejo **poznavanje in razumevanje drame *Pod Prešernovo glavo* Alenke Goljevšček.**

Tekmovalci berejo satirično dramo *Pod Prešernovo glavo*, izražajo svoje doživljanje o prebranem, predstavi, misli, obnavljajo, povzemajo, razčlenjujejo prebrano besedilo, analizirajo posamezne dramske prvine ali elemente dramskega besedila: dramsko dejanje (fabula, enotnost dejanja, motivacija dramskega dejanja/oseb: umetniška, idejna, socialna, sociološka, psihološka ...), dramski konflikt, motivi (npr. vpliv oblasti), dramske osebe, karakterizacija, protagonist – antagonist, dogajalni prostor in čas, dramski govor (monolog, dialog), dramska tehnika (analitična, sintetična), gradnja dejanja (zasnova, zaplet, vrh, razplet, raznova), tragično, komično, groteskno in satirično, ideja (družbena kritika); pozorni so na jezik in simboliko, besedilo umeščajo v literarnozgodovinsko obdobje in avtorčin (dramski) opus. Svoje razumevanje poglobljajo z uporabo podatkov iz dodatne literature.

Na šolskem tekmovanju (lahko so dodani odlomek/-ki iz drame, neznano besedilo, kritiški zapisi) pišejo **spis na književno temo**, v katerem ob danih navodilih **problemsko** obravnavajo predpisano temo in motive. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo priložen odlomek in/ali drugo priloženo besedilo, utemeljujejo razlago s poznavanjem zgodbe, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. dogajalni čas in prostor, osebe, snov, motivi, vodilni motiv, tema, ideja, zgradba, slog, satirična in komična drama, ter vključujejo **dodatno literaturo**, **predpisano za šolsko tekmovanje**.

Dodatna literatura za šolsko tekmovanje:

- Peršak, Tone: *Pod Prešernovo glavo*. Zapisi o sodobni slovenski dramatik XV. v: Peršak, T. (1985): Alenka Goljevšček, Pod Prešernovo glavo. Sodobnost, letnik 33, številka 2. (Besedilo je dostopno v **Prilogi 1.**)
- Poljubna literatura, v kateri tekmovalci najdejo (poljudno) razlago pojmov: samoupravljanje, socializem, zveza komunistov, usmerjeno izobraževanje, šolska reforma, skupna programska jedra.

Na **PODROČNEM/OBMOČNEM TEKMOVANJU** pokažejo **poznavanje in razumevanje obeh dramskih besedil Alenke Goljevšček: *Pod Prešernovo glavo* in *Srečna draga vas domača*.**

Tekmovalci tudi na področnem tekmovanju pišejo **spis na književno temo**, in sicer na podlagi obeh dram Alenke Goljevšček (lahko so dodani odlomek/-ki iz dram, neznano besedilo, kritiški zapisi). V spisu ob danih navodilih **problemsko** obravnavajo predpisano temo. Pri pisanju lahko primerjajo dramski besedili, razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo odlomek/-ke in/ali drugo priloženo besedilo, utemeljujejo razlago s poznavanjem zgodb, vrednotijo/aktualizirajo problematiko (npr. vpliv kapitala, dobiček, influencerji, mediji), pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme (npr. komedija, parodija, travestija) in vključujejo **dodatno literaturo, predpisano za šolsko tekmovanje**.

Dodatna literatura za področno tekmovanje:

- Prešeren, France: *Povodni mož*
- Poljubna literatura, v kateri najdejo razlago pojmov: komedija, parodija, travestija.

Na **DRŽAVNEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje komedije ***Pigmalion* Georgea Bernarda Shawa** in drame ***Pod Prešernovo glavo* Alenke Goljevšček** ter predpisano **dodatno literaturo** tako za šolsko, področno kot državno tekmovanje.

Na državnem tekmovanju pišejo **esej z elementi komentarja in kritike**, v katerem ob navodilih ter na podlagi književnih besedil in dodatne literature **problemsko** obravnavajo **predpisano temo, izražajo svoje kritično mnenje in besedilo/besedila aktualizirajo**.

Za državno tekmovanje veljajo ***vsa priporočila s šolskega in področnega tekmovanja***, poleg tega je lahko k navodilom **priloženo** znano ali neznano **besedilo** (npr. o ustvarjanju, avtorju, recepciji ...).

Dodatna literatura za državno tekmovanje:

- Jurak, Mirko (1978): Spremenno besedilo o avtorju v: Shaw, G. B.: Kandida. Ljubljana: Cankarjeva založba (Nobelovci). (Besedilo je dostopno v **Prilogi 2.**)
- Gacoin-Marks, Florence (2007): *Pigmalion* v: Smolej, Tone (urednik): Tematologija, izbrana poglavja. Ljubljana: Študentska založba. (Besedilo je dostopno v **Prilogi 3.**)

Vrednotenje spisov zajema tri bistvene elemente:

- poznavanje dramskih besedil,
- ustvarjalnost, izvirnost in problemskost pisanja,
- jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost.